

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

17 FÉVRIER 1948.

PROPOSITION DE LOI

tendant à mettre à la disposition du Gouvernement les crédits nécessaires pour venir en aide aux victimes des inondations de mai et juin 1947.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES TRAVAUX PUBLICS (1)

PAR M. DUCHESNE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de la première séance la Commission a examiné l'article premier de la proposition de loi de M. Borremans et consorts qui prévoit un crédit de 225 millions de francs mis à la disposition des Ministres des Travaux Publics et de la Reconstruction pour secourir les administrations subordonnées et les particuliers éprouvés par les inondations de mai et juin 1947.

De l'avis de M. le Ministre de la Reconstruction et de plusieurs membres la proposition ainsi formulée n'était pas recevable parce qu'elle devait prévoir une recette équivalente.

Pour d'autres membres la question de principe se posait,

(1) Composition de la Commission : MM. Brunfaut, président; Couplet, De Gryse, de Jonghe d'Ardoye, Gaspar, Goffings, Hermans (Fernand), Moriau, Oblin, Stubbe, Vanden Berghe (A.), Verboven. — De Kinder, Demoitelle, Diriken, Duchesne, Juste, Rommée, Schevenels, Van Eynde. — Borremans, Burnelle. — Lahaye, Leleux.

Voir :

448 (1946-1947) :

17 FEBRUARI 1948.

WETSVOORSTEL

waarbij de nodige kredieten om ter hulp te komen aan de slachtoffers van de overstromingen van Mei en Juni 1947 ter beschikking van de Regering worden gesteld.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE OPENBARE WERKEN (1) UITGEBRACHT

DOOR DE HEER DUCHESNE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Op haar eerste vergadering heeft de Commissie het eerste artikel besproken van het wetsvoorstel van de heer Borremans c. s., dat een krediet van 225 miljoen voorziet om ter beschikking te worden gesteld van de Ministers van Openbare Werken en van Wederopbouw, ten einde de door de overstromingen van Mei en Juni 1947 beproefde ondergeschikte besturen en particulieren te helpen.

Naar het oordeel van de heer Minister van Wederopbouw en van verschillende leden, was het aldus opgesteld voorstel niet ontvankelijk omdat het een overeenstemmende ontvangst had moeten voorzien.

Voor andere leden stelde zich de beginselkwestie

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Brunfaut, voorzitter; Couplet, De Gryse, de Jonghe d'Ardoye, Gaspar, Goffings, Hermans (Fernand), Moriau, Oblin, Stubbe, Vanden Berghe (A.), Verboven. — De Kinder, Demoitelle, Diriken, Duchesne, Juste, Rommée, Schevenels, Van Eynde. — Borremans, Burnelle. — Lahaye, Leleux.

Zie :

448 (1946-1947) :

G.

et si elle était tranchée favorablement, l'Etat s'engageait à réparer tous les dommages causés par des éléments naturels.

M. Brunfaut, Président de la Commission, appréhendant les conséquences de pareille mesure, prit sur lui de repousser la proposition de loi en vertu de l'article 84 du règlement.

*
**

A la séance du 11 février Monsieur le Président déclara que, renseignement pris au greffe, la Commission était habilitée pour se prononcer sur les articles de la proposition de loi de M. Borremans et consorts.

Au cours de son intervention M. Behogne, Ministre des Travaux Publics, déclara être dans l'obligation de repousser la proposition de M. Borremans en s'appuyant sur les considérations ci-après :

1° Il y a lieu d'opposer à la proposition, l'article 84 du Règlement de la Chambre qui veut que toute proposition tendant à augmenter directement ou indirectement les dépenses publiques doit, en même temps, indiquer les voies et moyens.

2° Sous une forme anodine, la proposition tranche une grosse question de principe dont on n'a probablement pas mesuré toutes les conséquences qui peuvent en résulter pour l'Etat.

Cette question de principe, est celle de la responsabilité de l'Etat. En effet, l'article 3 tel qu'il est rédigé pourrait devenir une arme particulièrement efficace aux mains de ceux qui, invoquant ce précédent, voudraient faire admettre la responsabilité de l'Etat dans les dommages causés par des phénomènes naturels. Ce serait en quelque sorte faire consacrer par la loi que l'Etat est l'assureur contre de tels risques. Il ne peut en être question.

3° Le montant du crédit jugé nécessaire par M. Borremans manque totalement de base. Le chiffre de 225 millions est un chiffre fantaisiste, qui ne repose sur aucune estimation sérieuse.

4° Il y a lieu également d'opposer à la proposition, la situation et la politique financières du Gouvernement. Cette politique vise à l'équilibre budgétaire. — Elle a ses inconvénients en ce sens qu'elle nous contraint à modérer la satisfaction de nos désirs, mais elle a d'énormes avantages, avantages qui apparaissent lumineusement lorsque nous comparons notre situation monétaire avec celle d'autres pays.

5° La proposition de M. Borremans ne constitue pas le vrai remède à la situation que nous déplorons.

Le vrai remède consiste en des travaux qui empêcheront le retour des inondations. A cette fin, un crédit figure au projet de budget, crédit destiné à subsidier les travaux communaux et provinciaux. C'est dans cette voie que le Gouvernement s'est engagé. Rien n'empêche les administrations subordonnées de dresser les plans de pareils travaux. Elles recevront l'aide de l'Etat. Et si ces travaux

en, indien deze in gunstige zin werd opgelost, dan zou de Staat zich verbinden om al de door de natuurelementen veroorzaakte schade te herstellen.

De heer Brunfaut, Voorzitter van de Commissie, beducht om de gevolgen van dergelijke maatregel, nam het op zich om, krachtens artikel 84 van het Kamerreglement, het wetsvoorstel af te wijzen.

*
**

Op de vergadering van 11 Februari, verklaarde de heer Voorzitter dat, blijkens inlichtingen ingewonnen bij de Griffie, de Commissie bevoegd was om zich uit te spreken over de artikelen van het wetsvoorstel van de heer Borremans c. s.

In de loop van zijn tussenkomst, verklaarde de heer Behogne, Minister van Openbare Werken, dat hij verplicht was het voorstel van de heer Borremans af te wijzen en hij steunde daarbij op de volgende overwegingen :

1° Tegen het voorstel moet artikel 84 van het Reglement van de Kamer worden ingebracht waarin wordt bepaald, dat elk voorstel er toe strekkende, rechtstreeks of onrechtstreeks, de openbare uitgaven te verhogen tegelijkertijd de middelen daartoe moet aanduiden;

2° Onder een onschuldige vorm geeft het voorstel een oplossing aan een gewichtige beginselkwestie, waarvan wellicht niet alle gevolgen worden ingezien die voor de Staat er uit kunnen voortvloeien.

Die beginselkwestie is deze van de verantwoordelijkheid van de Staat. Inderdaad, zoals artikel 3 is opgesteld, zou het een bijzonder doeltreffend wapen kunnen worden in handen van diegenen die, zich beroepend op dit voorgaande, de verantwoordelijkheid van de Staat zouden willen doen aannemen in de schade toegebracht door natuurverschijnselen. Aldus zou, in zekere zin, door de wet worden bekrachtigd, dat de Staat de verzekeraar is tegen dergelijke risico's. Dit kan niet zijn.

3° Het bedrag van het door de heer Borremans nodig geacht krediet mist elke grondslag. De som van 225 miljoen is een uit de lucht gegrepen getal, dat op geen ernstige raming steunt;

4° Tegenover dit voorstel moeten ook de financiële toestand en de financiële politiek van de Regering worden gesteld. Die politiek stuurt aan op het begrotingsevenwicht. Zij levert als ongemak op, dat zij ons noopt de vervulling van onze wensen te matigen, maar zij brengt aanzienlijke voordelen mede die zonneklaar worden wanneer wij onze munttoestand vergelijken met die van andere landen;

5° Het voorstel van de heer Borremans is niet het ware heelmiddel voor de toestand die we betreuren.

Het ware heelmiddel bestaat in werken die de terugkeer van de overstromingen zullen verhinderen. Te dien einde komt op het ontwerp van begroting een krediet voor dat bestemd is om toelagen te verlenen voor gemeente- en provinciale werken. De Regering heeft die weg gevolgd. Niets verhindert het opmaken van de plans van dergelijke werken door de ondergeschikte besturen. Zij zullen de hulp

intéressent plusieurs communes, rien ne les empêche de se constituer en intercommunales de manière à rendre possible et plus facile la solution de leurs difficultés.

6° Si l'on oppose des précédents, il y a lieu de remarquer que jamais l'Etat n'a reconnu sa responsabilité comme on voudrait qu'il le fit ici.

L'Etat est intervenu sous forme de secours lors des inondations de l'Escaut et lors des inondations de la Meuse. Jamais, il n'a « réparé » les dommages causés en de telles circonstances. Mais il s'est borné à allouer un « secours » aux victimes, et il a pris, comme dans le cas de la Société pour le démergement de la Meuse, des mesures pour éviter le retour de ces catastrophes.

M. Borremans défendit sa proposition de loi tout en reconnaissant que le crédit proposé était fantaisiste mais, qu'après enquête, il pourrait être chiffré exactement.

D'autres membres de la Commission partagèrent entièrement l'avis donné par M. le Ministre et, finalement, l'article premier — Crédit de 225 millions de francs — fut repoussé par 15 voix contre 4.

En conséquence la proposition de loi tombait entièrement.

Le Rapporteur,

M. DUCHESNE.

Le Président,

F. BRUNFAUT.

van de Staat bekomen. En indien die werken verschillende gemeenten aanbelangen, belet niets deze laatste om intercommunales te vormen, om de oplossing van hun moeilijkheden mogelijk en gemakkelijker te maken;

6° Indien men precedenten wil invoeren, dan weze opgemerkt, dat de Staat nooit zijn verantwoordelijkheid heeft erkend, zoals men het hem hier zou willen zien doen.

De Staat is tussengekomen, in de vorm van hulpverleningen, bij de overstromingen van de Schelde en bij die van de Maas. Nooit heeft hij de in zulke omstandigheden toegebracht schade « hersteld ». Hij heeft zich bepaald tot het verlenen van een « hulpgeld » aan de slachtoffers, en heeft, zoals in het geval van de « Société pour le démergement de la Meuse », maatregelen genomen om de terugkeer van die rampen te voorkomen.

De heer Borremans verdedigde zijn wetsvoorstel doch gaf toe dat het bedrag van het voorgesteld krediet uit de lucht was gegrepen en dat het, na onderzoek, nauwkeurig zou kunnen worden berekend.

Andere leden van de Commissie beaamden ten volle het advies verstrekt door de heer Minister en, ten slotte, werd het eerste artikel — krediet van 225 miljoen frank — met 15 stemmen tegen 4 verworpen, zodat het wetsvoorstel in zijn geheel verviel.

De Verslaggever,

M. DUCHESNE.

De Voorzitter,

F. BRUNFAUT.